

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΧΑΡΝΩΝ

ARCHAEOLOGICAL COLLECTION
OF ACHARNES

ΑΤΤΙΚΗ / ATTICA

Η Αρχαιολογική Συλλογή Αχαρνών στεγάζεται από το 2006 σε μισθωμένο κτίριο στο κέντρο των Αχαρνών, σε μικρή απόσταση από το μυκηναϊκό θολωτό τάφο.

Το αρχαιολογικό υλικό που εκτίθεται στη Συλλογή προέρχεται κατά κύριο λόγο από τις Αχαρνές, αλλά και από όμορους δήμους (Κηφισιά, Άγιοι Ανάργυροι, Μεταμόρφωση). Τα ευρήματα προέρχονται από σωστικές ανασκαφές που διενεργήθηκαν σε ιδιωτικά οικοπέδα και στο πλαίσιο κατασκευής μεγάλων δημόσιων έργων (διάνοιξη Λεωφόρου Κύμης προς το Ολυμπιακό Χωριό, Αττική Οδός, Σιδηροδρομικό Κέντρο Αχαρνών) και αντιπροσωπεύουν χρονολογικά όλες τις φάσεις κατοίκησης από την ύστερη νεολιθική περίοδο έως τα μεσοβυζαντινά χρόνια (4600 π.Χ.-12ος αι. μ.Χ.).

Στον προθάλαμο εκτίθενται οξυπύθμενος πήθος ρωμαϊκών χρόνων, επιτάφια πεσσοειδής στήλη (4ος αι. π.Χ.) που αναφέρει τα ονόματα οικογένειας Αχαρνένων και εκμαγείο επιτάφιας στήλης – το πρωτότυπο φυλάσσεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο – με παράσταση οπλίτη και δύο γυναικών (β' μισό 5ου αι. π.Χ.).

Στην κυρίως αίθουσα, στην **Προθήκη Ι**, εκτίθενται ευρήματα από την ύστερη νεολιθική έως και την υπομυκηναϊκή περίοδο (4600-1050 π.Χ.), όπως σαλτσιέρα, λεπίδες οψιανού κ.ά. Αξιοσημείωτα ευρήματα πρώιμης εποχής του Χαλκού αποτελούν τμήμα μαρμάρινου ειδωλίου, γραπτό τετραφυλόστομο αγγείο, καθώς και τμήματα κρατευτών και τραπεζών προσφορών.

Οι επόμενες **Προθήκες (II, III και IV)** περιλαμβάνουν αγγεία από τη γεωμετρική περίοδο (9ος-8ος αι. π.Χ.) με χαρακτηριστικά σχήματα και διακόσμηση, όπως πυξίδες με λαβές σε σχήμα αλόγων κ.ά. Μεταξύ αυτών ξεχωρίζουν κάνθαρος με παράσταση πολεμιστή και αλόγων και ομοίωμα σιταποθήκης.

Στην **Προθήκη V** περιλαμβάνονται αγγεία της αρχαϊκής και κλασικής περιόδου (7ος-4ος αι. π.Χ.) με χαρακτηριστικές μελανόμορφες παραστάσεις, όπως πομπές μορφών (σε αγγεία του εργαστηρίου του Λυδού), αρματοδρομίες και διονυσιακές σκηνές.

Η **Προθήκη VI** περιλαμβάνει ένα από τα σημαντικότερα εκθέματα της Συλλογής, τον ερυθρόμορφο κρατήρα του ζωγράφου της Φλωρεντίας, με παράσταση ακοντιστή, νικητή στο πένταθλο, που βραβεύεται από δύο Νίκες (470-460 π.Χ.).

Στις **Προθήκες VII και VIII** εκτίθενται κτερίσματα προερχόμενα από νεκροταφεία και μεμονωμένες ταφές υστεροαρχαϊκών και κλασικών χρόνων, όπως μελανόμορφες λήκυθοι (του ζωγράφου της Μέγαιρας, του ζωγράφου του Διόσφου κ.ά.), λευκές λήκυθοι (του ζωγράφου των Αθηνών 1826, του ζωγράφου του Sabouloff κ.ά.), καθώς και ερυθρόμορφες λήκυθοι (του ζωγράφου του Kloegman κ.ά.). Ξεχωρίζουν αλάβαστρα με ίχνη από επικάλυψη φύλλων χρυσού, χάλκινη στελεγγίδα και χάλκινα κάτοπτρα.

Μεταξύ των Προθηκών VII και VIII εκτίθεται μαρμάρινη κυλινδρική θήκη με χάλκινο λέβητα, που περιέχει τα κατάλοιπα καύσης νεκρού (5ος αι. π.Χ.). Η **Προθήκη IX** παρουσιάζει λουτήρα με παιδική ταφή (5ος αι. π.Χ.).

Οι **Προθήκες X και XI** περιλαμβάνουν ευρήματα από ανασκαφικά σύνολα που χρονολογούνται από τα ύστερα αρχαϊκά έως τα ρωμαϊκά χρόνια (6ος αι. π.Χ.-4ος αι. μ.Χ.). Αξιοσημείωτα είναι τα αντικείμενα από τα ιερά του Διονύσου και της Αφροδίτης, όπως τεφροδόχος υδρία του τύπου της Δυτικής Κλιτύος με επικρυσωμένη φυτική διακόσμηση στο λαιμό. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν το χάλκινο δικαστικό πινάκιο του Κηφισόδωρου από τις

Αχαρνές (β' μισό του 5ου αι. π.Χ.) και χάλκινο νόμισμα βυζαντινών χρόνων (12ος αι. μ.Χ.).

Η **Προθήκη XII** παρουσιάζει εγχυτρισμό σε αμφορέα (4ος αι. π.Χ.), ενώ η **Προθήκη XIII** φιλοξενεί ανασκαφικά σύνολα κλασικών έως βυζαντινών χρόνων, όπως λύνκουσ, ενσφράγιστες λαβές εμπορικών αμφορέων και θησαυρό 14 χάλκινων νομισμάτων (τέλη 6ου-αρχές 7ου αι. μ.Χ.). Ανάμεσα στις δύο παραπάνω προθήκες εκτίθενται κυψέλη με πώμα, δύο μαρμάρινοι επιτάφιοι ενεπίγραφοι κιονίσκοι, ενεπίγραφη ερμαϊκή στήλη και οξυπύθμενος αμφορέας ρωμαϊκών χρόνων.

Στη συνέχεια της Προθήκης XIII παρουσιάζονται λίθινα ευρήματα αρχαϊκών-ρωμαϊκών χρόνων: τμήματα επιτάφιων στηλών και γλυπτών, όπως το κεφάλι κόρης και σκύλου φρουρού, κεφάλι ερμαϊκής στήλης, τμήμα επιγραφής που αναφέρεται στην κατασκευή του Αχαρνικού Οχετού και όροι.

Στο μέσον της κυρίας αίθουσας παρατάσσονται λίθινα γλυπτά κλασικών-ελληνιστικών χρόνων (5ος-1ος αι. π.Χ.), όπως επιτάφιας στήλης, λήκυθοι και λουτροφόροι, αναθηματικό ενεπίγραφο βάθρο γυμνασίου των Μεγάλων Παναθηναίων, κορμός Ηρακλή και πώρινη θήκη με χάλκινο τεφροδόχο λέβητα. Ξεχωρίζει η επιτάφια στήλη της κλειδούχου Ιέρειας Φιλοκίριστης (4ος αι. π.Χ.).

Η Αρχαιολογική Συλλογή διανθίζεται με πλούσιο εποπτικό υλικό σχετικό με την ιστορία των Αχαρνών και των γειτονικών δήμων της Πάρνηθας, τη διαχρονική κατοίκηση των Αχαρνών, καθώς και με τα μνημεία της περιοχής (θολωτός τάφος, αρχαίο θέατρο, Αδριάνειο υδραγωγείο κ.ά.).

